

Reactie IVR naar aanleiding van consultatie “Besluit aanpassing limiet personenvervoer binnenwateren”

De IVR, de Internationale Vereniging ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de binnenvaart en verzekeraars en voor het houden van het Register van binnenschepen in Europa, dankt de Minister voor Rechtsbescherming voor de uitnodiging tot het geven van advies in deze en doet dit mede namens:

- Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart
- Verbond van verzekeraars

De Minister stelt voor om de limieten per reiziger zoals eveneens verankerd in Boek 8 BW te verhogen aangezien deze limieten sinds de inwerkingtreding van het Nieuw BW, met uitzondering van aanpassing aan de euro, niet meer zijn verhoogd. Dit wordt gemotiveerd met de verhoging van de aansprakelijkheidslimieten per reiziger voor het binnenlands personenvervoer per spoor en over de weg in 2009. Deze limieten voor het zeevervoer en vervoer over binnenwateren zijn toen niet verhoogd. De reden hiervoor was dat er op dat moment internationale ontwikkelingen speelden, die moesten worden afgewacht.

Wat het vervoer over binnenwateren betreft werd bedoeld op het Verdrag van Straatsburg inzake de beperking van de aansprakelijkheid in de binnenvaart CLNI van 2012. Op 1 juli 2019 is het CLNI 2012 verdrag in Nederland in werking getreden en verankerd in Boek 8 BW. Daarmee zijn de globale limieten voor de beperking van de aansprakelijkheid in de binnenvaart aanzienlijk verhoogd ten opzichte van de in het CLNI-verdrag van 1988 geldende bedragen.

De Nota van toelichting wijst erop dat beperking van aansprakelijkheid in het vervoerrecht gebruikelijk is om het risico van de vervoerder beter te verzekeren, hetgeen wij uit de praktijk ten zeerste onderschrijven. Tevens wordt in de nota toegelicht dat de voorgestelde verhogingen aansluiten bij de aansprakelijkheidslimieten voor personenvervoer voor reizigers bij vervoer over zee en wordt gevolgd gegeven aan het oordeel van de Hoge Raad (HR 18 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:729).

Hoewel het in het licht van dit oordeel van de Hoge Raad valt te verklaren waarom de wetgever thans noodzaak ziet om een nieuwe wettelijke basis te verschaffen voor een verhoogde aansprakelijkheidslimiet, menen wij dat de verhoging van de voorgestelde limieten onvoldoende gemotiveerd is.

Het valt namelijk niet zonder meer te rechtvaardigen dat de aansprakelijkheidslimieten in geval van dood of letsel van een reiziger in geval van een overeenkomst van personenvervoer over binnenwateren aangepast moet worden van het huidige bedrag van 137.000 euro (art. 8:983 BW) naar het voorgestelde 400.000 SDR.

Volgens de nota van toelichting was de wetgever in 2009 (bij het verhogen van de aansprakelijkheidslimieten voor andere vervoersmodaliteiten zoals spoor en weg) terughoudend in het aanpassen van de limieten bij het vervoer van personen over binnenwateren gezien de internationale ontwikkelingen die toen speelden en die moesten worden afgewacht. De wetgever

doelt daarmee zoals eerder gezegd onder andere op de ontwikkeling van de totstandkoming van het CLNI 2012. Zoals geschetst gaat het bij het CLNI-verdrag 2012 om de globale aansprakelijkheidslimieten, waarop ten opzichte van het verdrag uit 1988 een inflatiecorrectie en verdubbeling is toegepast. Het voorgestelde bedrag van 400.000 SDR wordt verder in de nota van toelichting slechts met een verwijzing naar het zeerecht gemotiveerd. Het komt ons voor dat in het licht van de eerdere redenering en in het kader van de uniformiteitsgedachte het juiste kader ontbreekt. Het vervoer van reizigers over personen over binnenwateren is tevens niet te vergelijken met het vervoer van reizigers over zee en is wezenlijk anders. Het leek dat de afwachtende houding van de wetgever in 2009 vooral gekoppeld was aan de totstandkoming van het CLNI 2012 waaraan de verdere motivering van het besluit in onze optiek dan ook gekoppeld zou moeten zijn. In dat kader zou het dan ook logischer zijn om de lijn van redenering van het CLNI 2012 verdrag te volgen en aan te sluiten bij de verhoging ten tijde van het CLNI 2012. De limieten werden toentertijd verhoogd met 100%. Daarnaast is er ruimte voor een inflatiecorrectie.

Ook lijkt het meer in lijn der verwachting om aan te sluiten bij de aansprakelijkheidslimieten van de andere vervoersmodaliteiten die reeds zijn aangepast in Nederland.

In dat opzicht wijzen we op proportionaliteit in relatie met de verzekeraarbaarheid van de risico's. Een disproportionele verhoging van de limieten zou tevens tot een aanzienlijke verhoging van de verzekeringspremie en ergo kosten voor de eigenaar van schepen kunnen leiden.

Wij danken de Minister voor het de uitnodiging tot het geven van advies in deze en verzoeken hem tevens om hiervan kennis te nemen.

21.10.2019